

TRER FREM: Bildet til venstre er behandlet med å legge på 20 prosent svart i området rundt munken. På det høyre, ubehandlede bildet ser du hvor vanskelig det kan være å få øye på den hettekleddede munken. FOTO: TROND BENTSEN

Plutselig så han munken i Munkebotn

Trond Bentsen hadde gått tur i Munkebotn i over 40 år før han klarte å se munken i fjellsiden.

Torunn A. Aarøy

Publisert: 29. jul. 2015 23:22 Oppdatert: 29. jul. 2015 23:25

Lagre i leselisten

- Det er helt utrolig. Han folder jo nesten hendene også, sier Trond Bentsen.

For fem-seks år tilbake gikk han tur i Munkebotn i Sandviken. I dette bergenske området har han vokst opp og vært utallige ganger på tur.

Men det var først nå han klarte å se munken i fjellveggen som folk snakker om.

PÅ TUR: Trond Bentsen ble fascinert da han så munken på tur i Munkebotn. Her på en annen tur. FOTO: PRIVAT

- Jeg hadde ikke klart å legge merke til den før, men denne dagen sto jeg sikkert i en spesiell vinkel og så falt det et spesielt lys på. Da så jeg det, sier Bentsen.

Beitet i Munkebotn

Han tok bilder av fjellveggen den gangen og hadde planer om å gjøre noe med bildene. Det gikk i glemmeboken. Men så ryddet opp i en haug med digitale bilder nylig. Da behandlet han bildet litt. Og så sendte han det til Bergens Tidende - sammen med det

ubehandlede bildet.

- Men historien om munken kjenner jeg ikke så godt til, jeg har alltid lurt på den, sier Bentsen.

Munkebotn er et smalt dalføre mellom Sandviksfjellet og Eidsvåg fjellet. Området skal i middelalderen ha tilhørt et dominikanerklosteret på Holmen. Det er mulig munkenes buskap beitet i Munkebotn.

Flere sagn

Det finnes flere sagn om den hettekleddede munken. Bergen byleksikon skriver at ifølge et sagn tilstår «munken» en voldsforbrytelse. Men at det også finnes andre sagn om denne kollen.

Ifølge andre kilder skrev August Rathke 15. mars i 1980 en artikkel i Bergens Tidende om munken som foregrep seg på den unge gjeterjenten i dalen hvor Gunnildarå rant.

Les hele faksimilen fra 1980 her

I denne artikkelen står det at da jenten ble funnet og tåken steg kunne munkene og de andre som var der se konturene av flere munker i fjellsiden. Og spesielt en utmerket seg. Det førte til at en av munkene satte i et skrik og bekjente sine synder.

"Den spissse nese, munkekuttene nedover den lave pannen og de dype øynene var de samme som på relieffet i fjellet. Og han falt på kne og bekjente sin utdåd", står det i historien.

Trenger spesielt lys

Munken kan du få øye på hvis du løfter hodet opp til venstre når du går oppover, spesielt i de to siste svingene som vender nordover mot Øyjorden. Men alle som omtaler munken sier det samme. Det er spesielle vær- og lysforhold som avgjør om du ser ham. Og helst bør du stå i en spesiell vinkel.

- Selv etter at jeg fikk øye på munken så kan jeg gå tur der og ikke klare å skjelle ham, sier Bentsen.

Lagre i leselisten

LYST Å GJØRE STAS PÅ NOEN DU KJENNER?

Legg inn en gratulasjon i Bergens Tidende

- Klikk på annonsen her
- Klikk på «Send inn hilsen»
- Velg mellom kategoriene «Nyfødte», «Fødselsdager», «Brudepar» og «Bryllupsdager».
- Last opp et bilde og skriv din hilsen

Nyhett! Gratulasjonshilsenen vil bli publisert i alle våre kanaler, både nett, mobil og papir

200 KR PR HILSEN

Bergens Tidende

Jobb Alle Stillinger Lederstillinger

Teknisk rådgiver Fiskeridirektoratet Fiskeri og oppdrett, Konsulert og	Rådgjevar - inngåtte tran Hordaland Fylkeskommun Offentlig administrasjon, Tr
Jurist Fiskeridirektoratet Juridiske tjenester, Fiskeri	Vaktmester Drift og Eiendomsforvaltnin Drift og vedlikeholdstjenest
Rådgjevar - Integrasjons Hordaland Fylkeskommun Offentlig administrasjon, Dri	Økonomisjef Safeguard Group AS Bank, finans og forsikring, H

maritime

Ledigheten fortsetter å stige – oljekrisen får skylden

Arbeidsledigheten her i landet fortsetter oppover og var ved utgangen av mai på 4,3 prosent. Krisen i oljebransjen gjør sektoren til den største bidragsyteren til økningen.

Munken i Munkebotn og mer til

EN LEGENDE VED AUGUST RATHKE OG LEIF RAA (TEGNING)

Abbed Heming holdt seg godt fast til hesten ned de bratte bakkene fra Munkeliv til klosterets brygge ved Vågen. Rundt og velnæret satt han sidelengs i sadelen og minnet mer om en ferm husfrue enn om en troende munk som nylig hadde avsluttet fastetiden.

Regntåken lå nedover fjellsidene. Det var tung, fuktig luft og et svakt vinddrag førte med seg lyd og lukt fra gårdene på den andre siden av Vågen. Der kneiste Kristkirken og Kongehallen på Holmen. De forstørret seg i det grålige lyset til kjemper mot de lave husrekkene som strakte seg fra sjøen opp mot de svakt grønne gressgangene under fjellet.

Lydene og lukten fra byen var det Heming hadde lagt mest merke til den første tiden i Munkeliv. På Selja, ut mot havet, var ingen lyd av mennesker i verdenslig arbeid. Sinnet fikk fred i stillheten. Fra havet og fra land kom ange av sjø og tang og bjørk og eng, og vårbiomstene sto igjennom med sin duft fra de irrgroenne engene rundt Albanuskirken.

Heming lengtet tilbake til Selja. Han lengtet til nærheten av den hellige Sunniva. Der hadde han følt hennes utstråling i alt hun hadde vært nær. Om hennes legeme var flyttet til Bjørgvin, var ånden hennes igjen i Selja. Abbed Heming hadde aldri samme følelser ved skrinet hennes i Kristkirken som der ute på Selja. Det hadde vært galt å flytte henne på kongens bud.

Sunniva var blitt kongemaktens merke og ikke kirkens hellige stjelehjelper.

Var det ikke som om den verdslige makten tok seg inn i kirken også? Med Hansamennene hadde fremmede skikker og begjæret etter rikdom kommet istedenfor de gamle, prøvde dyder. Bjørgvins kirker og klostre kappet om rikdom og makt og suglet ut bønder og andre som var avhengig av dem. De som var viet til kirken, lot bot og anger og faste vike for vellevnet og synd. Ja, selv det kyske munkeløftet visste Heming ble brutt av brødrene. I mørket gikk de som skulle være hellige, til vågsårdene og de lurvete husene bak dem og stillet sine syndigste kjødelige lyster.

Det ærend han var ute i denne tidlige vårdagen hadde nok sitt opphav i denne verdens jammer. Sedenes forfall, moralens fordervelse grep om seg og de siste tider var nær. Abbed Heming ristet på seg så de små yrdråpene på kappen samlet seg og fikk tyngde til å trille ned.

Munkeliv kloster hadde et stort skråbakk ved Stormolle-elven der den bratte stien fra den andre siden av fjellet kom ut av dalen ovenfor Hegreneset. Et titall munker hadde sitt virke sammen med bøndene. Dalen lå i skygge, men der den kom fram mot Øyjorden videt den seg ut med fruktbare marker. Frukttrær, sjeldne urter og krydder og fremmede planter tatt inn fra Lysekloster, trivdes i solskråningen. Heming hadde funnet stedet som et lite paradisi.

Så kom budskapet om at en av gjeterjentene var funnet skjendet

og drept i fjellet like opp fra bruket. Liket var trukket ut mot et vann for at det skulle skjule uddåen. Myren ut mot vannet hadde stanset gjerningsmannen slik at liket ble liggende halvveis i myren - ravnene samlet seg. Hun ble fort saknet og raskest funnet. Og ingen andre enn munkene fra Munkeliv kunne ha gjort uddåen.

Fra Munkelivsbyggen rodde de sterke armer Heming ut Vågen og langs sjøviden under Holmen og de bratte skrentene, til bakken videt seg vennlig ut med fjellet i trygg avstand. Sandstrendene lyste der Gunnild kom ut i viken og til den strie Stormolle-elven fossnet ut ovenfor Hegreneset. Der sto brødrene og tok imot ham. Liket var ført ned fra fjellet til et lite, grovt steinkapell som lå der dalen begynte å stige og fjellsykket seg inn i den.

Heming hadde et bilde av Sunniva inne i seg. Slik forfalte overleveringene at hun var: Et ansikt som marmor omkranset av redgyllent hår som flommet som soloppgangsstråler og dekket legemet. Og steinen som knuste hennes hjerte, lå som en rubin i hjerteribbet, fastholdt av de smale, hvite hendene hennes.

De mørke menn på de mørke hester kom langsomt opp dalen. Heming merket at vinddraget var blitt sterkere. Den grå luften hadde løftet seg fra bakken og lagt seg som et tak over dalen. Takemassene begynte å sige opp fjellsidene og åpnet seg i midten mot en blå himmel. Ekter som de kom oppover, virvlet

de øverste tåkelag som fontener for å forsvinne i intet. Men nye grå masser seg inn på begge sider av dalen fra fjorden som en uuttømmelig elv.

Så fortelles av folk som var med: Den ulykkelige jenten var grå og ussel som fattigfolks barn var. Men abbed Heming ble stående mens en skjelling gikk gjennom ham og ansiktet fikk lys av et under der ved steinkapellet. For Heming så ikke den radmagre, gustne og slitte jenten. Foran ham lå den hellige Sunniva, underskjenn i døden.

De ti munkebrødrene sto med bøyete hoder under kuttene sine med hendene i de vide ermsene. Heming kneide og løftet øynene. Og han så at tåkebeltet opp dalen løste seg i et vilt jagg mot himmelen i svære kaskader. Der i fjellsiden som lyste fram, sto plutselig silhuetene av munker bøyet under kuttene og med en av dem skarpt meislet ut med sin spissse nese.

De løftet alle blikkene ned mot Heming og så munkene i fjellsiden. Og en av dem satte i et skrik som skar gjennom dalen. Den spissse nesen, munkekuttene nedover den lave pannen og de dype øynene var de samme hos ham som på relieffet i fjellet. Og han falt på kne og erkjente sin uddåd.

Jomfrudammen og Munkebotn er der og munkene står i fjellsiden fremdeles med den onde munken klart skilt ut. Helst er det i grøvær han trer skarpest fram. I tåkekvelder i Munkebotn kan han komme mot joggeren av gang 1980 for å løse seg opp i det grå intet for to verdener støtter sammen.

